

Perpetuum, perpetuum, perpetuum...

Byl mrazivý podzimní večer. Na obloze ani mrak a nad městem se vznášel měsíc. Ve slabě osvětlených ulicích panovalo ticho a prázdno, jen občas projel kočár tažen koňmi. V pár domech se svítilo svíčkou. V podkroví jednoho takového domu usínal za stolem mladý muž. Jeho havraní vlasy byly rozčuchané a v obličeji byl bledý jako stěna. Přes ramena přehozený kabát, ale i tak mu byla strašná zima, neboť ve střeše zela díra. Schoval by se pod peřinu, ale měl jen slamník a tenkou deku. Víc si nemohl dovolit. Majitelka ho zde nechávala přebývat jen za pomoc při úklidu. Náhle na stole dohořela svíčka a místnost se zahalila do tmy. Mladík se probudil a otrásl zimou. Rázně vstal ze židle. „Nesmím tady usnout, jinak nedožiju rána,“ pomyslel si. Začal obcházet maličkou komůrku, aby zahnal úmorný chlad. Přemýšlel. „Třeba se víc zahřeju, když se půjdu projít po městě,“ napadlo ho. Seběhl po schodech a vyšel do mrazivých ulic. Lampy slabě poblikávaly, všude byl klid. V městě panovala poklidná atmosféra.

Dlouhou chvíli bezcílně bloumal městem a náhle se ocitl před městskou knihovnou. K jeho velkému překvapení se uvnitř ještě svítilo. Zatlačil na mohutné dubové dveře a vstoupil do rozlehlé vyhřáté místnosti. Ohromeně zíral na police plné knih. Se zatajeným dechem mezi nimi procházel a očima hladil jejich hřbety s tajemnými názvy: *Základy astronomie a pohyby nebeských těles, Léčivé byliny, Vzestup a pád Říše římské*. S příjemným pocitem tepla kráčel uličkami, až jeho pohled padl na odřený hřbet tlusté zaprášené knihy. Na fialovém podkladě stálo zlatým, skoro nečitelným písmem *Perpetuum mobile*. Tomu názvu nerozuměl. Zvědavost mu nedala. Opatrně ji vzal do ruky, otevřel a začal číst.

Perpetuum mobile je stroj pln tajemství. Stroj, jenž nepotřebuje více energie než jen počáteční dávku, která by jej uvedla do pohybu. Stroj, který je schopen fungovat sám o sobě do konce věků. Má to jen jeden háček. Takové zařízení neexistuje.

Mladík zůstal stát jako uhranutý. „Stroj, který funguje bez pohonu? A nikdy se nezastaví?“ pomyslel si. Hlavou mu probleskl nápad. „Co kdyby se mi perpetuum mobile podařilo sestojit? Byl by ze mě boháč!“ Porozhlédl se kolem, jestli ho někdo nesleduje, schoval knihu pod kabát a rozběhl se domů.

Hned další ráno zamířil do obchodu vybrat potřebné vybavení.

„Nemám čím zaplatit, ale přísahám vám, že za každou zlatku vám dám dvě navíc!“ snažil se obchodníka přemluvit. Ten jen kroutil hlavou. „A na co ti to bude?“ smál se mu kupec. „Co je vám do toho?“ odsekl mladík našťvaně. „Za každou zlatku dostanete pět navíc. Berte nebo nechte být. A jestli necháte, věřte, že jiní v tomto městě budou s mou nabídkou rádi souhlasit!“ nabízel dál. Prodavač nakonec nerad souhlasil. Všechny materiály mladík odnesl do své skromné místnůstky v podkroví domu. Mohl sice spravit díru ve střeše, ale to považoval za plýtvání.

Začal perpetuum mobile studovat a zkoušet různé prototypy. Žádný z nich nefungoval. To jej ale neodradilo. S vidinou zbohatnutí pokračoval dál.

Dny plynuly, až se z nich staly měsíce, z podzimu zima a pak jaro. Mnohokrát mu za ten čas došel materiál, a tak šel do stejného obchodu jako poprvé a na zvyšující se dluh koupil nový. Začínal být zoufalý, ale nemohl přestat. Četl, pracoval, zkoušel, upravoval, zase zkoušel...

Jedné dubnové noci dokončoval prototyp, na kterém pracoval již několik týdnů. Dal do něj všechny znalosti, co o perpetuu mobile věděl. Bude to muset fungovat!

Uprostřed celého stroje byla na provázku zavěšená kovová kulička. Podle jeho teorie by se provázek měl rozhoupat a nikdy nepřestat. K nekonečnému pohybu by měla pomáhat všechna ta ozubená kolečka, převody, hejblata. Když stroj dokončil, zatajil dech a srdce se mu roztlouklo. Jemně kuličku uchopil prsty, zvedl a pustil. Napjatě seděl ve své malé kůlničce, která byla dříve jeho pokoj, a pozoroval, jak se stroj pohybuje.

Uběhla hodina, ale kulička se houpala stále. Ještě stále nebyl úplně přesvědčený, že se mu to povedlo, avšak hodně se mu ulevilo. Půjde spát, a jestli se zítra ráno kyvadélko bude stále houpat... Byl by prvním člověkem, který sestrojil perpetuum mobile! Zalehl na slavník a usnul. Spal jako na trní. Nemohl se rána dočkat.

Ráno se bál otevřít oči. Dlouhou chvíli se odhodlával na stroj podívat. Pootevřel opatrně jedno oko a spatřil lanko se závažím houpajícím se pravidelně ze strany na stranu. Zmocnila se ho naprostá euforie. Vyskočil rozjařeně ze slavníku a běhal dokola jako smyslů zbavený. Skákal jako kůzle a vykřikoval nesrozumitelná slova. Po chvíli si sedl na židli a dál zíral na svůj výtvar. Nevěděl, co má dělat.

Náhle mu zakručelo v žaludku. Vyběhl ze dveří a zamířil do nejbližšího hostince. Dal si tam přinést nejdražší jídlo a víno. Celou dobu všem jen vykládal, jak je bohatý. Bez placení poté utíkal k obchodníkovi, u kterého si na dluh kupoval materiál. „Jsem boháč! Brzo ti vše zaplatím i desetkrát!“ křičel. Pak chodil po městě a všude vykřičel své nadšení.

Po obědě se konečně vrátil domů. Po dlouhé době najezený a v dobré náladě. Jenže kulička visela nehnutě na jednom místě. Mladíkovi se zastavilo srdce. „Ne, to není možné.“ Zůstal tam stát a netušil, co má dělat. Nebyl prvním člověkem, co sestrojil perpetuum mobile. Nedokázal to. Co teď? Všichni si myslí, že se mu to povedlo. Je zadlužený až po uši. Stroj, na který vsadil vše, nefungoval. Strávil na něm tolik práce! Byl konec. Konec.

Přešel k díře ve střeše. Prolezl skrz na kraj střechy. Jak tam tak stál, měl výhled na celé město. Byl krásný den. Ale také poslední. Zvedl nohu a nachystal se na krok.

Náhle se mu v hlavě začalo ozývat šumění. Postupně nabíralo na intenzitě a hlasitosti. Čím dál více. Ten šumot se mu vypaloval do hlavy. Vtom vše utichlo. Po chvíli klidu se mu v hlavě zobrazilo perpetuum mobile, na kterém poslední měsíce pracoval. Ovšem něco nebylo v pořádku.

Zavřel oči a snažil se na to přijít.

Přemýšlel...

Prudce oči otevřel...

Pochopil...

Nebyl to konec, byl to jen začátek.